

MONS KALLENTOFT

ZIMNÍ OBĚŤ

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

BRNO 2013

MONS KALLENTOFT ZIMNÍ OBĚŤ

MONS KALLENTOFT

ZIMNÍ OBĚŤ

ISBN 978-80-7294-919-9 (FORMÁT PDF)

ISBN 978-80-7294-920-5 (FORMÁT EPUB)

ISBN 978-80-7294-921-2 (FORMÁT PDF PRO ČTEČKY)

ISBN 978-80-7294-922-9 (FORMÁT MOBIPOCKET)

Mons Kallentoft

Midvinterblod

Copyright © Mons Kallentoft, 2007

First published by Natur och Kultur, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden

Cover design © Niklas Lindblad/mgd.nu

Cover photo © Eva Lindblad/1001bild.se

Translation © Luisa Robovská, 2011

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o.,

2011, 2013 (elektronické vydání)

PROLOG

ÖSTERGÖTLAND, ÚTERÝ 31. LEDNA

[Ve tmě]

Nebijte mě.

Slyšíte?

Nechte mě na pokoji.

Ne, ne, pusťte mě dovnitř. Jablka, vůně jablek. Cítím ji.

Nenechávejte mě tu stát na tom bílém mrazivém sněhu. Vítr má ostře nabroušené nehty. Drásají mi ruce, obličej, až mi na kostech a na lebce nezůstane ani kousek zmrzlé kůže, masa, tuku.

Copak nevidíte, že mizím? Vám je to snad úplně jedno?

Červi lezoucí po hliněné podlaze.

Šílené myši milující teplo rvoucí se vzájemně na kusy. Měly bychom už být mrtvé, šeptají, ale tys zatopil v kamnech a držíš nás naživu, jsme v téhle zimě tvé jediné společnice. Ale jaképak společnice. Žily jsme vůbec někdy, nebo jsme už dávno zemřely, v pokoji tak malém, že se do něj nevešla láska?

Hubené tělo si omotám vlhkou látkou, za sklem v kamnech vidím oheň, cítím, jak do mého temného doupěte proniká kouř a pak uniká dál, ven ke spícím borovicím, smrkům, mechu a žulovým kamenům, k zamrzlému jezeru.

Kde je teplo? Jen ve vroucí vodě. Když usnu, probudím se ještě?

Nebijte mě.

Nenechávejte mě tu stát na sněhu. Venku.

Zmodrám a zbělám, až budu bílý jako vše kolem mě.

Tady smím být sám.

Spím a ve snu se mi vracejí ta slova: ty zasranej parchante, hnusnej smrade, ve skutečnosti neexistuješ, nejsi.

Co jsem vám udělal? Jen to mi řekněte: Co jsem udělal? Co se stalo?

A odkud se prvně vzala ta vůně jablek? Kulatá jablka explodují, mizí mi v rukou.

Na zemi pode mnou jsou drobky sušenek.

Nad mým tělem se vznáší nahá žena. Kdo je to? Šeptá mi: postarám se o tebe, jsi tu pro mě, jsme lidé, patříme k sobě, ale pak ji to odnese pryč, střechu mého doupěte nadzdvihne černý vítr a slyším, jak se jí tam venku cosi plíží k nohám, jak křičí a vzápětí umlká. Vtom se vrátí zpět, teď je to však někdo jiný, ta osoba bez tváře, jež mi celý život tolik chyběla. Unikala mi, bila mě, kdo to vlastně je?

Blikající složka doručených zpráv. Plná. Složka odeslaných zpráv prázdná.

Můžu zničit stesk.

Můžu přestat dýchat.

Když stesk a dech zmizí, dostaví se pocit, že někam patřím.

Nebo snad ne?

Procitl jsem. Jsem o mnoho let starší, avšak mé doupě, mráz, zimní noc a les jsou stále tytéž. Musím něco udělat. Už jsem to udělal. Stalo se.

Odkud se mi vzala na rukou krev?

Zvuky.

Co je to s nimi?

Pro všechen hluk už ani neslyším červy a myši.

Tvůj hlas. Bušení na stlučená prkna — dveře mého doupěte. Konečně přicházíš, přicházíte.

Bušení. Nepij tolik.

Jste to vy? Nebo ti mrtví?

Ať jste tam venku kdokoli, vidíte, že přicházíte s dobrými úmysly?

Že přicházíte s láskou?

Slibte mi to.

Alespoň to mi slibte.

Slibte to.

ČÁST 1.

TA DRUHÁ
LÁSKA

1.

ČTVRTEK 2. ÚNORA

Láska a smrt jsou příbuzné.

Mají stejnou tvář. Člověk nemusí přestat dýchat, aby zemřel, a nemusí dýchat, aby žil.

Co se týče smrti a lásky, neexistují žádné jistoty.

Setkání dvou lidí.

Láska.

Milují se a milují, a pak jednoho dne láska vyprchá stejně náhle, jako patrně kdysi přišla, její nevrlý pramen udusí okolnosti, vnější i vnitřní.

Anebo láska trvá, dokud jí nevyprší čas, či je už od počátku nemožná, a přece nevyhnutelná.

Je taková láska, ta druhá, v podstatě na obtíž?

Je to tak, přemýšlí Malin Forsová, jež právě vylezla ze sprchy. Stojí v kuchyni, na sobě jen župan, jednou rukou si na krajíc celozrnného chleba maže máslo, druhou rukou zvedá k ústům hrnek silné kávy.

Hodiny z Ikey na bíle omítnuté zdi ukazují 6.15. Zdá se, že vzduch za oknem ve svitu pouličních lamp zamrzl. Kamenné šedé zdi kostela svatého Larse obklopuje mráz, vypadá to, že bílé větve javorů už dávno vzdaly svůj boj. Už ani jedinou noc s teplotou pod minus dvacet, to nás radši ulomte, nechte padnout mrtvé k zemi.

Kdo si může takový mráz zamilovat?

Tenhle den není stvořen pro živé, pomyslí si Malin.

Město Linköping je celé ochromené, ulice ochable visí na slupce země, okna domů oslepená mlhou.

Lidé se včera večer ani nez mohli zajít na zápas linköpinského hokejového klubu na stadion Cloetta Center. Jen pár tisíc lidí, jindy bývá plno.

Jak asi hrál Martin? napadne Malin. Syn kolegy Zekeho, jeho vlastní krev, šikovný střelec, jenž si už brousí zuby na národní tým a na kariéru profesionálního hokejisty. Malin sice hokej moc nezajímá, ale žádnému z obyvatel tohoto města nemůže uniknout dění na stadionu.

Téměř žádní lidé v pohybu.

Plakáty cestovní kanceláře na rohu ulic St. Larsgatan a Hamngatan posměšně vystavují na odiv své destinace, jednu exotičtější než druhou. Slunce, pláže, neskutečně modrá obloha, to vše jako by patřilo na jinou, obyvatelnou planetu. Před bankou Östgöta tlačí osamocená matka s námahou kočárek s dvojčaty, děti jsou zachumlané v černých pytlích, neviditelné, bez vůle, silné, a přesto tak zranitelné. Matka klouže po ledu ukrytém pod prachovou pokrývkou, podjedou jí nohy, ale dál si razí cestu vpřed, jako by to ani jinak nešlo.

„Ty zatracený zimy se tu nedaj vydržet.“

Malin jako by slyšela slova svého otce, kterými před pár lety vysvětloval koupi třípokojového bungalovu na Playa de la Arena na Tenerife, severně od Playa de las Américas, v oblasti oblíbené důchodci.

Jak se teď asi máte? přemítá Malin.

Káva ji hřeje v břiše.

Určitě ještě spíte, ale až se vzbudíte, čeká vás slunce a teplo.

Tady vládne mráz.

Mám vzbudit Tove? Třináctileté děti spí dlouho, klidně i čtyřia dvacet hodin denně, když můžou. V takové zimě má člověk chuť uložit se na pár měsíců k zimnímu spánku, nemuset vycházet ven a probudit se pěkně odpočatý, až se teploty přehoupnou na opačnou stranu teploměru.

Nechám ji spát. Jen ať její dlouhé, hubené tělo odpočívá.

První vyučovací hodina začíná až v devět hodin. Malin si v duchu představí, jak Tove v půl deváté s přemáháním vstává, klopytá

do koupelny, sprchuje se, obléká. Nikdy se nelíčí. Potom si Tove navzdory věčnému napomínání nevezme nic k snídani. Možná bych měla zkusit novou taktiku, napadne Malin: „Snídaně je škodlivá, Tove. Ať se děje, co se děje, hlavně nesnídej.“

Malin dopije zbytek kávy ze dna hrnku.

Když se Tove náhodou občas vzbudí dřív, tak jen proto, aby dočetla některou ze svých knížek. Hltá je jako posedlá a na svůj věk má podivuhodně vyspělý vkus. Jane Austenová: kdo jiný čte v jejím věku takovou literaturu? Ale Tove není jako její vrstevníci, nemusí se ani snažit, a stejně je nejlepší ze třídy. Možná by jí neuškodilo, kdyby musela trochu bojovat, soutěžit?

Čas běží a Malin chce být v práci brzy, nechce zmeškat tu půlhodinu mezi tři čtvrtě na sedm a čtvrt na osm, kdy bývá na policejní stanici skoro vždycky sama a nikým nerušená se může připravit na nový den.

V koupelně si svlékne župan a hodí ho na žluté lino na podlaze.

Zrcadlo na zdi je trošku křivé, a ačkoliv dělá její postavu vysokou metr sedmdesát o něco menší, i tak vypadá štíhlá, atletická a plná síly, připravená čelit všem problémům, které jí zkříží cestu. Problémy už ji ostatně potkaly. Ale vyrovnala se s nimi, dospěla a pokračovala dál.

Na třiatřicet nevypadám špatně, myslí si Malin a cítí se sebejistě: *není nic, co bych nezvládla*. Ale pak se dostaví pochyby, vědomí: *stojím na místě, nikam nesměřuju, a už vůbec ne vpřed. Je to moje chyba, jen moje chyba*.

Tělo.

Soustředí se na něj.

Pohladí si břicho, zmáčkne žebra, takže malá prsa na chvíli vypadají větší, ale když uvidí vztyčené bradavky, zarazí se.

Rychle se shýbne a zvedne ze země župan. Dosucha si vyfénuje blond vlasy ostříhané na mikádo, nechá je volně splývat přes výrazné, ale ne příliš ostré lícní kosti, hustá ofina jí sahá nad rovné obočí, které, jak dobře ví, zvýrazňuje chrpově modré oči. Našpulí rty, chtěla by je mít plnější, ale to by asi s krátkým, širokým nosem vypadalo divně.

V ložnici si oblékne džíny, bílou košili a tlustý černý rolák.

Před zrcadlem v předsíni si ještě trochu poupraví vlasy, doufá, že vrásky kolem obočí nejsou vidět. Obuje si zimní pohorky značky Caterpillar.

Kdoví, co ji dnes čeká?

Možná bude muset do terénu. V tlusté falešné péřové bundě z obchodu Stadium v Tornby za osm set sedmdesát pět švédských korun si připadá jako astronaut ve skafandru, těžkopádná a neohrabaná.

Mám všechno?

Mobil, peněženka v kapse. Pistole. Můj věčný společník. Zbraň ještě visí na opěradle židle vedle neustlané postele, kam by se pohodlně vešli dva lidé a ještě by zbylo místo uprostřed, odstup pro spánek a samotu během nejtemnějších hodin noci. Ale jak najít někoho, s kým bys vydržela, když často nevydržíš ani sama se sebou?

Na nočním stolku fotka Janneho. Namlouvá si, že ji tam má kvůli Tove.

Janne je opálený, na rtech má úsměv, v modrozelených očích však ne. Za ním jasná obloha, vedle palma naklánějící se ve větru, v pozadí lze tušit džungli. Na sobě má světle modrou helmu osn a bavlněnou maskovací bundu s logem humanitární organizace. Vypadá to, jako by se chtěl otočit a ujistit se, že se z husté džungle neplíží nějaká šelma.

Rwanda.

Kigali.

Psi prý žrali lidi zaživa.

Janne vždy jezdil a stále jezdí na mise dobrovolně. Tak alespoň zní oficiální verze.

Do džungle tak tmavé, že v ní člověk tuší tlukot srdce zla, na zkrvavené, podminované horské cesty na Balkáně, kde kolem mělčích masových hrobů špatně zamaskovaných křovím a pískem duní nákladní auta naložená pytli mouky.

Dobrovolné to bylo i zpočátku, pro nás.

Zkrácená verze:

Na obyčejné diskotéce v libovolném maloměstě se potká sedmnáctiletá holka s dvacetiletým klukem. Dva lidé bez plánů, stejní, a přece různí, ale s vůní a tušenými, která se zdají být těmi pravými. Po dvou letech se stane to, co se stát nesmí. Praskne tenká gumová blána a zrodí se nový život.

„Musíme to dát pryč.“

„Ne, já to chci.“

Jejich slova se míjejí, čas vyprší a na svět přijde dcera, slunce všech sluncí. Hrají si na rodinu. Uplyne pár let a pak něco oněmí, není to tak, jak si představovali, anebo si nepředstavovali vůbec nic a těla mají najednou vlastní vůli, jež se neřídí rozumem ani rozvahou.

Žádný výbuch, spíš vzduch unikající z propíchnuté pneumatiky sahající daleko a ještě dál do duše.

Nevolnictví lásky.

Hořce slastné. Po rozchodu, jakmile stěhovací auto s jejími věcmi zamířilo do Stockholmu, na policejní akademii, když Janne utekl do Bosny, si myslela: Budu-li bojovat proti zlu, potká mě dobro.

Je to přece tak jednoduché, že?

Pak bude láska opět možná. Nebo snad ne?

Cestou z bytu cítí Malin tlak pistole na prsou. Opatrně pootevře dveře do Tovina pokoje. Ve tmě rozeznává zdi, řady knih v knihovně, pod tyrkysovým povlečením tuší neproporční tělo své třináctileté dcery. Spí téměř neslyšně, už od svých dvou let. Nejprve byl její spánek neklidný, budila se několikrát za noc, ale pak jako by pochopila, že ticho a klid jsou potřeba, alespoň v noci, jako by dvouleté dítě instinktivně vědělo, že člověk někdy potřebuje noc pro své sny.

Malin vyjde z bytu.

Pomalou schází po třech schodech vedoucích ke vchodovým dveřím. S každým krokem cítí přibližující se mráz, teplota na chodbě klesla téměř pod bod mrazu.

Hlavně aby nastartovala auto. V takovéhle zimě by snad mohl zamrznout i benzín.

U dveří zaváhá. V kuželech pouličních lamp se jako závoj vznáší pára. Nejradši by vyběhla zpět do schodů, do bytu, strhla ze sebe oblečení a zachumlala se zase do postele. Pak opět zatouží, aby už byla na policejní stanici. Takže: rychle rozrazit vchodové dveře, doběhnout k autu, vytáhnout klíčky, odemknout, skočit dovnitř, nastartovat a jet.

Jakmile vyjde ven, mráz ji pevně sevře pod krkem. Připadá jí, že při každém nádechu slyší v nose praskat chloupky, a cítí, jak jí zamrzají slzy v očích, ale ještě zvládne přečíst nápis nad postranním vchodem do kostela svatého Larse: *Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha.*

Kde mám auto? Stříbrné volvo z roku 2004 stojí na svém místě naproti nákupní pasáži.

Neohrabané ruce v péřové bundě.

Stěží si dosáhne do kapsy, kde by měla mít klíčky. Nejsou tam. Další kapsa a další. Sakra. Určitě je nechala doma. Ale pak si vzpomene. Jsou v přední kapse džín.

Prokřehlé prsty bolí, ale konečně nahmatají klíčky.

Otevřete se, sakra. Odemyká dveře. Alespoň nad zámkem se mráz slitoval, a tak Malin za pár vteřin sedí za volantem a nadává: na mráz, na motor, který jen naprázdno chrčí a odmítá nastartovat.

Zkouší to znovu a znovu.

Ale auto protestuje.

Malin vystoupí. Přemýšlí: musím jet autobusem, ale odkud sakra jezdí?

Do prdele, to je zima, debilní auto. Vtom jí zazvoní telefon. Zmrzlými prsty uchopí plastový přístroj. Ani se nepodívá, kdo volá.

„Malin Forsová.“

„Tady Zeke.“

„Sakra, Zeke, já nemůžu nastartovat auto.“

„Uklidni se, Malin. Uklidni se. Poslouchej. Stala se děsná věc. Řeknu ti to, až přijedu. Za deset minut jsem u tebe.“

Zekeho slova jako by se vznášela vzduchem. Z jeho tónu Malin vytuší, že se přihodilo něco opravdu vážného, že tahle nejmraživější zima ze všech se právě stala ještě o pár stupňů méně omluvitelnou, že mráz právě ukázal svou pravou tvář.

2.

Autem duní německý sborový zpěv a Zacharias Martinsson zvaný Zeke projíždí podél vilové čtvrti Hjulbro s volantem pevně v rukou. Za bočním okénkem auta tuší červené a zelené štíty prostorných řadových domků pokryté námrazou. Stromy, které za těch třicet let, co tu domky stojí, pěkně vyrostly a zmohutněly, vypadají v mrazu pohuble a usoužené. Přesto čtvrť působí podivuhodně vřelým a příjemným dojmem, přímo vyzařuje blahobyt.

Doktorské ghetto. Tak se té části města říká. O tom, že je tohle místo oblíbené doktory z místní nemocnice, není pochyb. Naproti za parkovištěm, na druhé straně ulice Stureforsleden, jsou vidět nízké bílé činžáky Ekeholmenu — domov několika tisíců přistěhovalců a Švédů ze dna společenského žebříčku.

Malin zněla unaveně, i když ne rozespale. Možná měla špatnou noc. Neměl bych se jí zeptat, jestli se něco nestalo? Ale ne, vykašlu se na to. Jenom by byla protivná, jako vždycky, když se jí někdo ptá na takové věci.

Zeke se snaží nemyslet na to, co je dnes čeká. Ani si nechce představit, jak to asi bude vypadat. Však se to včas dozví. Chlapi z hlídkového vozu zněli fakt rozčileně, takže to asi nebude žádná legrace. Za ty roky už se naučil oddalovat to co nejvíc, až do poslední chvíle nemyslet na hrůzy, které ho čekají, i když pak někdy člověka zasáhnou ještě silněji.

Lesopark Johannelund.

Fotbalová hřiště u řeky Stångån pokrytá sněhem. Tam dřív hrával Martin za Saab, než se začal naplno věnovat hokeji. Nikdy jsem ho ve fotbale moc nepodporoval, ozývá se Zekeho svědomí,

a teď, když klukovi začíná opravdu jít hokej, už se skoro ani nemůžu donutit chodit na zápasy. Včera večer to zase bylo utrpení, i když porazili Färjestad 4:3. I když dělám, co můžu, tenhle sport mi prostě ne a ne přirůst k srdci. Příčí se mi ta jeho přihlouplá surovost.

Srdce buď pro něco hoří naplno, anebo ne. Jako moje srdce pro sborový zpěv.

Zkouší dvakrát týdně se sborem Da Capo, kde zpívá už skoro deset let od doby, kdy se tam jednou večer poprvé odvážil na zkoušku. Skoro každý měsíc mají nějaký ten koncert, jednou za rok jezdí na festival.

Zeke do sboru chodí rád, líbí se mu, jak od sebe jeho členové navzájem nic neočekávají, nikoho nezajímá, co ostatní jinak dělají. Prostě se jen scházejí popovídat si a zazpívat. Občas, když spolu s ostatními stojí obklopen hudbou ve světle kostela, mívá pocit, že někam patří, že může být součástí něčeho většího, než je jeho bezvýznamná maličkost. Jako by hudba vyzařovala jednoduchost a čistou radost, ve které není místo pro zlo.

Protože zlo si musíme držet od těla, zuby nehty.

Teď však jede zlu vstříc. O tom není pochyb.

Folkkungavallen.

Stupínek výš ve fotbalové hierarchii. Fotbalová hala jako jediná ve městě čeká na renovaci. Fotbalistky Linköpingu patří ke špičce ženského fotbalu ve Švédsku, některé z nich dokonce kopou za reprezentaci, ale stále ještě se jim nepodařilo získat si přízeň lidí ve městě. Za stadionem je plavecký bazén. O kus dál vedle patrových garáží stojí nové domy. Zeke zabočí na ulici Hamngatan, mine obchodní dům Åhléns a pak už spatří Malin stojící před domem a třesoucí se zimou. Proč nečeká uvnitř?

I když se celá choulí zimou, vypadá jaksi neoblomně, tře si paže ve snaze se zahřát, jakoby přimrzlá k zemi vědomím, že dnes bude opět moci dokázat, jak je dobrá.

A Malin opravdu dobrá je. Kdybych něco provedl, nechtěl bych, aby mi byla v patách, přemítá Zeke a pro sebe si šeptá: „Sakra, Malin, co nás to dneska jenom čeká?“

Sborový zpěv zeslabený na minimum. Vnitřek auta naplňuje sto šeptajících hlasů.

Co o člověku napoví hlas? přemýšlí Malin.

Ostrost, chraplavost, jako by dusil slova na půli cesty.

Zeke má ten nejchraplavější hlas, jaký kdy Malin slyšela, namáhavý ostrý tón je však ten tam, když zpívá. Ale před chvílí, když jí říkal, co se stalo, byl obzvlášť zřetelný.

„Je to prý příšerný pohled.“ Chraplavý hlas ještě dodal slovům na ostrosti. „Aspoň to říkali kluci z auta, když volali. Ale copak je to někdy jinak?“

„Co?“

„Copak to není vždycky příšerný pohled?“

Zeke vedle ní za volantem volva, s pohledem pevně upřeným na mrazem nablýskanou cestu.

Oči.

Důvěřujeme jim. Vděčíme jim za devadesát procent vjemů, jež vytvářejí náš obraz okolního světa. To, co nevidíme, neexistuje. Tedy téměř. Cokoliv můžeme jen tak schovat do skříně a zbavit se toho. Problém vyřešen, jak jednoduché.

„To je,“ odvětí Malin.

Zeke přikývne svou oholenou hlavou na dlouhém krku, která jako by snad ani nepatřila k malému, šlachovitému tělu. Kůži na lícních kostech má napjatou.

Malin mu ze sedadla spolujezdce nevidí do očí, avšak moc dobře ví, jak vypadají.

Zná ty hluboko zapadlé a většinou klidné oči. V jejich matné šedo zeleni svítí téměř věčné světlo, zároveň tvrdé i jemné.

Jeho pětáctyřicet let mu dodává na klidu, ale zároveň jako by byl s přibývajícimi roky neklidnější, nesmiřitelnější, jak jí jednou řekl na vánočním večírku po pár pivech a panácích přes míru:

„My proti nim, Malin. I když je to smutné, občas musíme používat jejich metody. To je jediná řeč, které někteří lidé rozumějí.“ Říkal to bez známky zatrpklosti nebo uspokojení, jako pouhé konstatování.

Zeke na sobě nikdy nedává znát nervozitu, Malin ji však přesto pozná. Jak asi musí trpět při Martinových zápasech?

„...příšerný pohled.“

Jedenáct minut uběhlo od chvíle, kdy jí zavolal. Jeho stručné konstatování, když nasedla do auta, ji ještě více roztrásl a zároveň proti její vůli podivně nabudilo.

Linköping za oknem auta.

Město nenasytné navzdory své malosti, minulost překrytá jen tenkým nátěrem.

Kdysi průmyslové město, kam okolní zemědělci jezdívali na trh, se rychle změnilo v univerzitní. Většina továren je dávno zavřená. Nadanějším obyvatelům nezbylo nic jiného než dát se na studia, na vysokou školu, na univerzitu, a brzy se tady vyklubalo nejješitnější město Švédska s těmi nejpodivnějšími obyvateli.

Linköping.

Město podobné nejistému šedesátníkovi s univerzitním vzděláním a s minulostí, kterou je za každou cenu třeba zamést pod koberec. Lidé usilující o to, aby se stali součástí vyšších kruhů, co v sobotu chodí do kavárny v obleku a šatech.

Linköping.

Výborné město pro nemocné.

A ještě lepší pro popálené.

Zdejší univerzitní nemocnice má nejlepší oddělení pro léčbu popálenin v celém Švédsku. Malin tam kdysi byla, v souvislosti s jedním případem, bíle oblečená od hlavy až k patě. Bdicí pacienti křičeli či naříkali, spící snili o tom, že se už nikdy nebudou muset probudit.

Linköping.

Město letadel. Centrum leteckého průmyslu. Na nebi skřehotající oceloví ptáci. Modely Tunnan, Draken, Viggen a Jas. Vědro přeteklo, ulicemi města se náhle procházejí noví milionáři, jež prodali své hi-tech firmy Američanům.

Okolní nížina a lesy. Domov všech těch, jejichž geny se nestačily přizpůsobit tak rychlým změnám, protestují, vzdorují. Nemají kde zakotvit.

Janne. Jsi snad jedním z nich?

Nestačí naše geny tomu tempu?

Pralesní indiáni. Lidé z okolních vesnic Ukna, Nykil a Ledberg. V sobotu můžete v obchodním domě Ikea potkat indiány v teplákových soupravách a dřevácích, bok po boku s lékaři, inženýry a testovacími piloty. Lidé by měli žít společně. Ale co když to geny odmítají? Co když skoroláska není možná? Z úzké hranice mezi tehdy a teď, tady a tam, uvnitř a vně se někdy jako jediné možné řešení rodí násilí.

Projíždějí předměstím Skäggetorp.

Dvoupatrové činžáky obložené bílými dlaždicemi postavené v šedesátých letech v rámci vládního projektu *milión bytů* kolem opuštěného obchodního centra. Většina jejich nájemníků přišla zdaleka. Vědí, jaké to je, když vám vojáci v noci tloučou na dveře. Znají zvuk mačet svištících za svítání probouzející se džunglí. Ještě nejsou chloubou imigračního úřadu.

„Vezmeme to přes Vreta kloster, nebo na Ledbergsvägen?“

„Nevím, moc to tady neznám,“ odvětlí Malin.

„Rozhodni to ty. Co je rychlejší?“

„Tak asi rovně. Mimochodem, jaký byl včera zápas?“

„Ani mi nemluv. Ta sedadla na stadionu jsou úplně mučicí nástroje. Ještě teď mě bolí zadek.“

Zeke mine odbočku na Ledbergsvägen a pokračuje dál směrem na Vreta kloster.

Na východ od nich se rozprostírá jezero Roxen. Pokryté ledem vypadá jako ledovec, nezapadá sem. Vzadu za ním stojí honosné vily tyčící se do prudkého srázu, vedle nich zdymadla kanálu Göta čekající na letní výletníky a movité americké turisty.

Hodiny na palubní desce.

Je 7.22.

Příšerný pohled.

Nejradši by Zekemu řekla, aby šlápl na plyn, ale radši mlčí a zavře oči.

Policejní stanice už teď jistě začíná ožívat. Malin by touhle dobou seděla u svého stolu v open space kanceláři a kolegům z vyšetřovacího oddělení kriminální policie v Linköpingu přála dobré

ráno. Pozorovala by, jakou dnes asi mají náladu, a snažila se odhadnout, v jakém duchu se ponese jejich dnešní den. Řekla by jim nebo by si alespoň v duchu myslela:

„Dobré ráno, Börje Svärde. Už jsi určitě vyvenčil psy, nikdy není taková zima, abys nevěnoval svým ovčákům trochu lásky. Psí chlupy ti ulpívají na svetrech, na bundě, ve stále řidších vlasech. Štěkot psů je pro tebe lidským hlasem. Kde na to všechno bereš sílu? Jaké to asi je, vidět ženu, kterou miluješ, každý den trpět?

Dobré ráno, Johane Jakobssone. Nemohl jsi včera dostat děti do postele? Nebo jsou snad nemocné? Řádí teď nějaká střevní chřipka. Probděli jste s manželkou celou noc u zvracejících dětí? Nebo jste zažili ten radostný a mírumilovný pocit, když děti pro jednu usnou brzy a v dobré náladě? Dnes vede děti do školky manželka a ty je odpoledne vyzvedneš? Chodíš včas, vždycky chodíš včas, Johane, přestože máš málo času. A ten neklid, Johane, vidím ti ho na očích, slyším ho v tvém hlasu, ten nikdy nezmizí. Vím, jaké to je, mám ho v sobě taky.

Dobré ráno, šéfe. Jak se dnes máš, vrchní komisaři Svene Sjömane? Dej si pozor. To tvoje břicho je nebezpečně velké. Právě tak na infarkt, jak by řekli doktoři z univerzitní nemocnice. Břicho nebožtíků, dělávají si legraci chirurgové z jipky, když popíjejí kávu před operací bypassu. Nedívej se na mě tak významně, víš, že vždycky dělám, co můžu. Dej si pozor. Potřebuju všechny, co mi věří, protože je tak těžké věřit sama sobě, i když naše vlastní síla je mnohem větší, než si myslíme. Tvá slova, rady: *Ty máš talent, Malin. Opravdový talent, važ si ho. Talentu je na světě habaděj, ale většinu ho proplýtváme. Měj oči stále na stopkách, ale nespolehej se jen na ně, věř své intuici, Malin. Věř intuici. Vyšetřování není nic jiného než spousta hlasů: některé slyšíme, jiné ne. Hlasy nás i ostatních. Těm němým hlasům musíme naslouchat, Malin. V nich se skrývá pravda.*

Dobré ráno, Karime Akbare. Víš snad, že i nejmladší policejní ředitel v zemi a miláček médií musí udržovat dobré vztahy se svými podřízenými? Proplováš místností ve svém nablýskaném dokonale padnoucím italském obleku a člověk nikdy neví, kam

máš zrovna namířeno. Nikdy nemluvíš o dětství v přistěhovaleckém ghettu, v jednom z oranžových paneláků sídliště Nacksta v Sundsvallu, kde jsi po útěku z tureckého Kurdistanu a poté, co se tvůj otec zabil ze zoufalství, že si v nové zemi nenašel důstojné místo, vyrůstal sám s matkou a šesti sourozenci.“

„Na co myslíš, Malin? Vypadáš, že jsi úplně mimo.“

Zekeho slova ji zasáhnou jako rána bičem, proberou ji z myšlenek a vrátí zpět do auta, zpět na cestu vstříc událostem, násilím, do mrazivé krajiny.

„Na nic. Jen na to, jak krásně teplo teď musí být na stanici.“

„Už ti ten mráz leze na mozek, Malin.“

„A co mám dělat, aby mi nelezl na mozek?“

„Obrň se proti němu a uvidíš, že zmizí.“

„Mráz?“

„Ne, myšlenky na něj.“

V Sjöviku minou ovocné skleníky pokryté námrazou. Malin ukáže ven z okna.

„Támhle na jaře vždycky prodávají tulipány. Všechny barvy, na které si vzpomeneš.“

„Už aby to bylo.“

Světla hlídkového auta vypadají zdálky proti bílé pláni a obloze jako barevné blikající hvězdy.

Pomalou se přibližují, auto jako by se metr za metrem prokousávalo mrazem, zasněženou plání, zjevnou osamělostí místa. Metr za metrem, krystal za krystalem se blíží k cíli, k vypouklině v atmosféře, události způsobené jinou událostí způsobenou další událostí, jež připoutala pozornost přítomnosti. Do čelního skla se opírá vítr.

Kola volva se protácejí na protažené silnici a asi padesát metrů od hry světla se na horizontu mlhavě rýsuje osamělý dub — jeho šedobílé pařáty vypadají na bílém pozadí jako lezoucí jedovatý pavouk a košatá koruna jako síť vzpomínek a tušení. Nejsilnější větev dubu se prohýbá pod tíhou jakéhosi předmětu. Mráz jen pomalu odkrývá závoj, jenž dosud halil to podivné závaží.

Postava u policejního auta. Zadním okénkem jsou vidět dvě hlavy. Několik metrů před policejním autem stojí napříč zaparkovaný zelený saab.

Okolo stromu je skoro až k silnici natažená policejní páska. A to na stromě. Nepříliš lákavý pohled.

Oči se zdráhají uvěřit.

Hlasy vyprávějí.

3.

Svým způsobem je příjemné tady viset.

Mám tu pěkný výhled a moje zmrzlé tělo se příjemně kolébá ve větru. Můžu nechat myšlenky volně plynout. Klid, jaký jsem nikdy předtím nezažil, o jehož existenci jsem neměl ani tušení. Mám nový hlas i pohled. Možná jsem teď konečně člověkem, jímž jsem nikdy neměl šanci být.

V dáli nad obzorem se rozednívá, östergötlandská nížina je na pohled šedobílá a nekonečná, volný výhled narušují tu a tam pouze skupinky stromů kolem malých statků. Sníh se ve vlnách převaluje přes pole a pláně, sněhové závěje střídá holá zem a dole, daleko pod mýma houpajícíma se nohama, stojí u policejního auta mladý muž v šedé kombinéze a plný neklidu a očekávání sleduje přibližující se auto. Pak znovu vzhledne ke mně, jako by se chtěl ujistit, jestli jsem mu snad neutekl.

Krev mi zamrzla v těle.

Krev zamrzla i na obloze, ve hvězdách a v těch nejvzdálenějších galaxiích. A přece tu jsem. Už však nemusím dýchat, s tím provazem kolem krku by to ostatně ani nešlo. Když vystoupil z auta a krácel blíž ve své červené bundě, bůh ví, co tu venku takhle brzy ráno pohledával, nejprve vykřikl a pak si pro sebe jen mumlal: Panebože, panebože, panebože, Ježíši Kriste.

Pak pospíchal pro telefon. Teď tam sedí v autě a kroutí hlavou.

Bůh. Jednou jsem to s ním zkoušel, ale co mi mohl nabídnout? Je všude kolem. Lidé bez útěchy se ho dovolávají, jakmile narazí na něco, co pokládají za tmou.

Už nejsem sám, kolem mě je nekonečná spousta mně podobných, a přece je tu dost místa pro nás pro všechny, v tom nekonečném roz-

pínajícím se vesmíru jako by se vše zároveň smršťovalo a zdálo se jasné, i když podivně mlhavé.

Jistěže to bolelo.

Jistěže jsem měl strach.

Jistěže jsem se snažil utéct.

I když jsem v hloubi duše věděl, že už jsem svůj život dožil. Spokojený jsem nebyl, to ne, ale unavený ano. Unavený z věčného pohybu v kruhu kolem toho, co mi bylo odpíráno, po čem jsem přesto niterně toužil, čeho jsem chtěl být součástí.

Lidské pohyby.

Nikdy moje pohyby.

Proto je teď příjemné viset tu nahý a mrtvý na osamělém dubu nad nejúrodnější půdou v zemi. Ta dvě vzdálená světla přibližujícího se auta mi připadají krásná.

Krásno nikdy předtím neexistovalo.

Možná existuje jen pro nás mrtvé?

Jaká je to úleva, zbavit se starostí živých.

Mráz nijak nevoní. Nahé, zkrvavené tělo se pomalu kýve tam a zpět Malin nad hlavou, starý dub je proti své vůli šibenicí, jejíž vrzání se mísí se zvukem naprázdno běžícího motoru auta. Na vypouklém břiše a na zádech se uvolnily podlouhlé cary kůže obnažující zmrzlé maso, změť různých odstínů rudé barvy. Tu a tam jsou na údech jakoby namátkou rozmístěné hluboké rány, vyříznuté kusy masa a kůže. Přirození vypadá nedotčeně. Tvář bez obrysů, jen modročerný, odulý, zmrzlý tuk. Pouze oči, doširoka otevřené a podlité krví, téměř udivené, hladové a současně plné nevěřícího strachu prozrazují, že se jedná o lidskou tvář.

„Ten člověk musí vážit nejmíň sto padesát kilo,“ přeruší Zeke mlčení.

„To stoprocentně,“ přikývne Malin a myslí na jeho pohled. Už ho v očích zavražděných viděla. Jako kdybychom se tváří v tvář smrti vrátili do původního stadia, jako bychom znovu byli dětmi. Vystrašení, hladoví, ale od první chvíle schopni údivu.

V situacích, jako je tahle, to tak Malin vždycky dělává. Snaží se odvést myšlenky jinam, pomocí vzpomínek a toho, co si kde přečetla, sjednotit to, co vidí, s teorií.

Jeho oči.

Ze všeho nejvíc v nich vidí hněv. A zoufalství.

Ostatní čekají v hlídkovém autě. Zeke tam poslal i strážníka.

„Nemusíš tu stát a mrznout. Však on nám nikam neuteče.“

„Nechcete mluvit s tím chlapem, co ho našel?“ ohlédl se strážník přes rameno.

„Sedí támhle v autě.“

„Nejdřív se tu trochu porozhlédneme.“

A pak to opuchlé zmrzlé tělo na osamělém dubu. Obrovské přerostlé dítě umučené k smrti.

Co mi chceš? přemýšlí Malin. Proč jsi mě sem tohoto bohem zapomenutého rána přivedl?

Co se mi snažíš říct?

Modročerná chodidla se zčernalými prsty kývající se na bílém pozadí.

Oči, myslí si Malin. Tvá samota se pohybuje nad nížinou a městem, cítím ji celým tělem.

Nejprve zjevná fakta.

Větev je pět metrů nad zemí, na ní nahý muž, ve sněhu žádné stopy krve, v mělké pokrývce pod stromem žádné stopy, kromě těch čerstvých od páru těžkých pohorek.

Ty patří tomu, kdo tě našel, přemýšlí v duchu Malin. Jedno je jisté. Tam nahoru ses sám nedostal a ty rány na těle ti taky musel někdo udělat. A zřejmě jsi k nim nepřišel tady, to by byla na zemi pod tebou spousta krve. Musel jsi dlouho mrznout někde jinde, tak dlouho, dokud ti neztuhla všechna krev.

„Vidíš ty stopy na větvi?“ Zeke vzhlíží směrem k visícímu tělu.

„Jo,“ odpoví Malin. „Jako by někdo sedřel kůru.“

„Vsadím se, že ho nahoru vytáhl kladkou a až pak ho přivázal na provaz.“

„Nebo přivázali,“ odvětí Malin. „Mohlo jich být víc.“

„Ze silnice sem žádné stopy nevedou.“

„Já vím, ale v noci dost foukalo. Sníh vypadá minutu od minuty jinak, prašan nebo zmrzlá krusta, pořád se to střídá. Jak dlouho tu můžou zůstat stopy? Čtvrt hodiny, hodinu? Víc ne.“

„Ale stejně to tu technici budou muset odkrýt.“

„Tak to aby si opatřili pořádný agregát.“

„Však oni si nějak poradí.“

„Jak dlouho myslíš, že už tu visí?“

„Těžko říct. Ale určitě ne déle než od včerejšího večera. Ve dne by si ho někdo musel všimnout.“

„Mohl být mrtvý už dávno předtím,“ namítne Malin.

„To nám řekne Johannisonová.“

„Že by sexuální motiv?“

„Copak všechno nemá sexuální motiv, Forsová?“

Její příjmení. Zeke ho používá, když si dělá legraci nebo když odpovídá na otázku, která je podle něj zbytečná, hloupá nebo jen hloupě položená.

„No tak, Zeke.“

„Tak dobře, myslím, že tohle se sexem nemá nic společného.“

„V tom s tebou souhlasím.“

Vydají se zpět k autům.

„Ten, co to udělal,“ přemýšlí nahlas Zeke, „musel mít pekelně silnou vůli. Ať to udělal jakkoliv, dostat tělo až sem a pak nahoru na strom určitě nebylo jen tak.“

„Musel být strašně naštvaný,“ dodá potom.

„Nebo zoufalý,“ odvětlí Malin.

„Sedněte si zatím k nám do auta. Je tam ještě teplo.“

Strážníci se pomalu vysoukají ze služebního vozu.

Muž středního věku na zadním sedadle se významně podívá na Malin a začne taky vstávat.

„Vy tu můžete zůstat,“ pokyne mu Malin. Muž si znovu sedne, ale je na něm vidět, jak je napjatý, v úzkém obočí mu cuká. Celé jeho tělo jako by vyzařovalo jednu jedinou otázku: Jak sakra tohle vysvětlím? Jak vysvětlím, co jsem tu takhle po ránu pohledával?